Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 5ης Ιουλίου 2012*

«Προνόμια και ασυλίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — Απαλλαγή από τους εθνικούς φόρους των καταβαλλομένων από την Ένωση απολαβών — Συνυπολογισμός των καταβαλλομένων από την Ένωση απολαβών για τον υπολογισμό του ανωτάτου ορίου του φόρου αλληλεγγύης επί της περιουσίας»

Στην υπόθεση C-558/10,

με αντικείμενο αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το tribunal de grande instance de Chartres (Γαλλία) με απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2010, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 29 Νοεμβρίου 2010, στο πλαίσιο της δίκης

Michel Bourges-Maunoury,

Marie-Louise Heintz, σύζυγος Bourges-Maunoury,

κατά

Direction des services fiscaux d'Eure-et-Loir,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, T. von Danwitz και D. Šváby (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Cruz Villalón

γραμματέας: A. Impellizzeri, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 23ης Νοεμβρίου 2011,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— ο M. Bourges-Maunoury και η M.-L. Heintz, σύζυγος Bourges-Maunoury, εκπροσωπούμενοι από τον T. Davidian, avocat,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και A. Adam,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J.-C. Halleux και την M. Jacobs,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις C. Wissels και M. de Ree,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις F. Clotuche-Duvieusart και I. Martínez del Peral καθώς και από τον R. Lyal,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Φεβρουαρίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο προσαρτήθηκε αρχικώς στη Συνθήκη περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 2006, C 321 E, σ. 318), κατόπιν, δυνάμει της Συνθήκης του Άμστερνταμ, στη Συνθήκη ΕΚ (στο εξής: πρωτόκολλο).

2 Η εν λόγω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του M. Bourges-Maunoury και της συζύγου του, M.-L. Heintz, και της Direction des services fiscaux d'Eure-et-Loir (γαλλικής φορολογικής αρχής του Νομού Eure-et-Loir, στο εξής: φορολογική αρχή), ως προς τον συνυπολογισμό των καταβαλλομένων από την Ευρωπαϊκή Ένωση απολαβών για τον υπολογισμό του ανωτάτου ορίου του φόρου αλληλεγγύης επί της περιουσίας (στο εξής: ISF).

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Το άρθρο 13 του πρωτοκόλλου, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο επελεύσεως των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, προέβλεπε:

«Επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλουν οι Κοινότητες στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό τους επιβάλλεται φόρος υπέρ των Κοινοτήτων σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται από το Συμβούλιο προτάσει της Επιτροπής.

Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό απαλλάσσονται από την επιβολή εσωτερικών φόρων επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών, που καταβάλλονται από τις Κοινότητες.»

Η γαλλική νομοθεσία

4 Ο ISF, ο οποίος θεσπίστηκε με τον νόμο 88-1149, της 23ης Δεκεμβρίου 1988, περί του προϋπολογισμού του 1989 (*JORF* της 28ης Δεκεμβρίου 1988, σ. 16320), ρυθμιζόταν από τις διατάξεις των άρθρων 885 A έως 885 X του γενικού φορολογικού κώδικα (στο εξής: CGI), ως ίσχυαν κατά τον χρόνο επελεύσεως των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης.

5 Το άρθρο 885 A του CGI όριζε τα εξής:

«Στον ετήσιο φόρο αλληλεγγύης επί της περιουσίας υπόκεινται, εφόσον η αξία των περιουσιακών τους στοιχείων υπερβαίνει το όριο της πρώτης κατηγορίας το οποίο ορίζεται στο άρθρο 885 U:

1° Τα φυσικά πρόσωπα που έχουν τη φορολογική κατοικία τους στη Γαλλία, με βάση τα περιουσιακά τους στοιχεία που βρίσκονται εντός ή εκτός Γαλλίας.

[…]

2° Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία στη Γαλλία, με βάση τα περιουσιακά στοιχεία τους που βρίσκονται εντός στης Γαλλίας.

Εξαιρουμένων των περιπτώσεων που προβλέπονται υπό τα στοιχεία a και b του σημείου 4 του άρθρου 6, τα έγγαμα ζευγάρια φορολογούνται από κοινού.

Η συνδρομή των προϋποθέσεων επιβολής εκτιμάται με βάση την κατάσταση που ισχύει την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους.

[…]»

6 Ο ISF υπολογίζεται με βάση ένα μηχανισμό εφαρμογής ανωτάτου ορίου, η οποία περιγράφεται στο άρθρο 885 V bis του CGI. Η διάταξη αυτή είχε ως εξής:

«Ο [ISF] του φορολογουμένου ο οποίος έχει τη φορολογική του κατοικία στη Γαλλία μειώνεται κατά τη διαφορά μεταξύ, αφενός, του αθροίσματος του εν λόγω φόρου και των φόρων που οφείλονται στη Γαλλία και στο εξωτερικό βάσει των εισοδημάτων και των εσόδων του προηγουμένου έτους, υπολογιζόμενων πριν από τον καταλογισμό των πιστώσεων φόρου και των παρακρατήσεων μη εξοφλητικού χαρακτήρα, και, αφετέρου, του 85 % του συνόλου των καθαρών εισοδημάτων μετά από αφαίρεση των λειτουργικών δαπανών από τις οποίες εκπίπτουν μόνο τα ανά κατηγορία ελλείμματα του προηγούμενου έτους κατόπιν αφαιρέσεως μόνον των ελλειμμάτων ανά ομάδα των οποίων ο καταλογισμός επιτρέπεται από το άρθρο 156 [του CGI], καθώς και των εισοδημάτων που απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, τα οποία πραγματοποιήθηκαν κατά το ίδιο έτος στη Γαλλία ή εκτός Γαλλίας, και των εσόδων που υπόκεινται σε παρακράτηση εξοφλητικού χαρακτήρα. Η μείωση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσό ίσο με το 50 % του ύψους της εισφοράς που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 885 V ή, εάν είναι ανώτερο, το ύψος του φόρου που αντιστοιχεί σε φορολογητέα περιουσία ίση με το ανώτατο όριο του τρίτου φορολογικού κλιμακίου που ορίζεται στο άρθρο 885 U.

Οι υπεραξίες καθορίζονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αφορολόγητα όρια, οι μειώσεις του φορολογητέου εισοδήματος και οι μειώσεις φόρου που προβλέπονται στον παρόντα κώδικα.

Κατά την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, εφόσον ο φόρος εισοδήματος έχει επιβληθεί σε εισοδήματα προσώπων τα περιουσιακά στοιχεία των οποίων δεν συμπεριλαμβάνονται στη φορολογική βάση του φόρου αλληλεγγύης επί της περιουσίας του φορολογουμένου, ο φόρος αυτός μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό του εισοδήματος των προσώπων αυτών σε σχέση με το συνολικό τους εισόδημα.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

7 Ο M. Bourges-Maunoury και η M.-L. Heintz (στο εξής, από κοινού: ζεύγος Bourges-Maunoury) είναι πρώην υπάλληλοι της Ένωσης και λαμβάνουν, με την ιδιότητα αυτή, αποζημιώσεις λόγω οριστικής λήξεως των καθηκόντων ή συντάξεις λόγω συμπληρώσεως συντάξιμου χρόνου.

8 Το ζεύγος Bourges-Maunoury, ως κάτοικοι Γαλλίας και υποκείμενοι στον ISF, υπέβαλαν, για τα έτη 2002 έως 2004, 2006 και 2007, τις σχετικές φορολογικές δηλώσεις τους χωρίς να συμπεριλάβουν τις αποζημιώσεις και συντάξεις που τους καταβάλλει η Ένωση στο σύνολο των λοιπών εισοδημάτων τους για τον υπολογισμό του ανωτάτου ορίου του άρθρου 885 V bis του CGI.

9 Το ζεύγος Bourges-Maunoury, έχοντας παραλείψει να ζητήσει την εφαρμογή του ανωτάτου ορίου του ISF για το έτος 2005, υπέβαλε, στις 7 Ιουλίου 2006, διορθωτική δήλωση προκειμένου να τύχει εφαρμογής του ανωτάτου αυτού ορίου χωρίς να ληφθούν υπόψη οι καταβαλλόμενες από την Ένωση απολαβές του.

10 Επειδή η φορολογική αρχή απέρριψε το αίτημα αυτό, το ζεύγος Bourges-Maunoury άσκησε, στις 27 Δεκεμβρίου 2006, ενώπιον του tribunal de grande instance de Chartres προσφυγή κατά της απορριπτικής αυτής αποφάσεως. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ζήτησαν επίσης τη συνδρομή της Επιτροπής, η οποία τους παρεσχέθη με την από 6 Μαρτίου 2007 απόφαση.

11 Με την από 10 Οκτωβρίου 2007 απόφαση, το tribunal de grande instance de Chartres απέρριψε την ως άνω προσφυγή του ζεύγους Bourges-Maunoury.

12 Με την από 27 Νοεμβρίου 2008 απόφαση, το cour d'appel de Versailles εξαφάνισε την απόφαση αυτή με την οποία είχε απορριφθεί η εν λόγω προσφυγή σχετικά με το έτος 2005.

13 Με την από 19 Ιανουαρίου 2010 απόφαση, το Cour de cassation απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως της φορολογικής αρχής κατά της αποφάσεως αυτής του cour d'appel de Versailles.

14 Εκ παραλλήλου, με την από 1η Σεπτεμβρίου 2008 απόφαση, η φορολογική αρχή προέβη σε διόρθωση του ISF που όφειλε το ζεύγος Bourges-Maunoury για τα έτη 2002 έως 2004, 2006 και 2007, για τον λόγο ότι, για τον συνυπολογισμό του ανωτάτου ορίου του ISF, έπρεπε να ληφθούν υπόψη οι καταβαλλόμενες από την Ένωση απολαβές.

15 Στις 19 Ιανουαρίου 2009, η φορολογική αρχή εξέδωσε εις βάρος του ζεύγους Bourges-Maunoury δύο πράξεις επιβολής φόρου για την είσπραξη του ISF που οφειλόταν για τα εν λόγω έτη. Η ένσταση κατά των πράξεων αυτών επιβολής φόρου, την οποία κατέθεσαν οι ενδιαφερόμενοι στις 4 Φεβρουαρίου 2009, απορρίφθηκε με την από 18 Φεβρουαρίου 2009 απόφαση της φορολογικής αυτής αρχής.

16 Το ζεύγος Bourges-Maunoury άσκησε, στις 16 Απριλίου 2009, ενώπιον του tribunal de grande instance de Chartres προσφυγή κατά της απορριπτικής αυτής αποφάσεως παραπέμποντας στις προπαρατεθείσες αποφάσεις του cour d'appel de Versailles και του Cour de cassation. Η φορολογική αρχή αντέταξε ότι, από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκύπτει ότι η φοροαπαλλαγή των υπαλλήλων της Ένωσης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συνεπάγεται ότι οι εν λόγω υπάλληλοι θεωρούνται ως μη έχοντες κανένα εισόδημα.

17 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το άρθρο 885 V bis του CGI αναγκαίως οδηγεί στον συνυπολογισμό του συνόλου των εισοδημάτων ενός φυσικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των προερχομένων από την Ένωση εισοδημάτων, στο πλαίσιο υπολογισμού του ποσού της μειώσεως του ISF, ούτως ώστε ο φόρος αυτός να είναι υψηλότερος αν ληφθούν υπόψη, για τον καθορισμό του ανωτάτου ορίου του, τα εθνικά και κοινοτικά εισοδήματα ενός φυσικού προσώπου.

18 Περαιτέρω, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το Cour de cassation, με την παρατεθείσα στη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως απόφαση, έκρινε ότι το άρθρο 885 V bis του CGI συνεπάγεται την έμμεση φορολογική επιβάρυνση των εισοδημάτων κοινοτικής προελεύσεως των προσφευγόντων της κύριας δίκης.

19 Υπό τις συνθήκες αυτές, το tribunal de grande instance de Chartres, έχοντας αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του άρθρου 13, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιβαίνει στο άρθρο 13, δεύτερο εδάφιο, του κεφαλαίου V του πρωτοκόλλου [...] ο συνυπολογισμός του συνόλου των εισοδημάτων ενός φορολογουμένου, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτικών εισοδημάτων, για τον υπολογισμό του ανωτάτου ορίου του φόρου αλληλεγγύης επί της περιουσίας;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

20 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 13, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό εθνική ρύθμιση, όπως αυτή της κύριας δίκης, κατά την οποία συνυπολογίζονται τα εισοδήματα, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων και αποζημιώσεων λόγω οριστικής λήξεως των καθηκόντων, που καταβάλλει η Ένωση στους μονίμους και μη μονίμους υπαλλήλους της ή στους πρώην μονίμους και μη μονίμους υπαλλήλους της στο πλαίσιο του ανωτάτου ορίου φόρου όπως του ISF.

21 Όσον αφορά τις αρχές των οποίων η εφαρμογή θα καταστήσει δυνατή την απάντηση που πρέπει να δοθεί στο υποβληθέν ερώτημα, το Δικαστήριο τόνισε, στην απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1960, 6/60, Humblet κατά État belge (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 543), ότι μόνον η απαλλαγή από κάθε εθνικό φόρο των αποδοχών που καταβάλλει η Ένωση παρέχει στα θεσμικά όργανα της Ένωσης τη δυνατότητα να ασκούν αποτελεσματικά την αποκλειστική εξουσία τους καθορισμού του πραγματικού ποσού των αποδοχών των υπαλλήλων τους και ότι η εξουσία αυτή θα αποκλειόταν αν τα κράτη μέλη είχαν το δικαίωμα να φορολογούν τις εν λόγω αποδοχές σύμφωνα με το φορολογικό τους σύστημα. Επομένως, διαπιστώθηκε ότι οι Συνθήκες εξαιρούν από τη φορολογική κυριαρχία των κρατών μελών τις αποδοχές που καταβάλλονται στους υπαλλήλους της Ένωσης και ότι η εν λόγω αποκλειστική φορολογική εξουσία της Ένωσης να καθορίζει το πραγματικό ποσό των αποδοχών των υπαλλήλων της δεν είναι απαραίτητη μόνο για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας των διοικητικών στελεχών της Ένωσης έναντι των εθνικών αρχών, αλλά και για τη διασφάλιση της ίσης μεταχειρίσεως των υπαλλήλων διαφόρων εθνικοτήτων.

22 Επομένως, το πρωτόκολλο διακρίνει σαφώς, αφενός, μεταξύ των εισοδημάτων εθνικής προελεύσεως τα οποία υπάγονται στον έλεγχο των εθνικών φορολογικών αρχών των κρατών μελών και, αφετέρου, των απολαβών που καταβάλλει η Ένωση στους μονίμους ή μη μονίμους υπαλλήλους της, οι οποίες υπόκεινται αποκλειστικώς στο δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά την τυχόν φορολόγησή τους. Η εν λόγω κατανομή των φορολογικών αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και της Ένωσης, αντιστοίχως, πρέπει να αποκλείει όχι μόνον κάθε άμεση αλλά και έμμεση φορολογία, εκ μέρους των κρατών μελών, επί των καταβαλλομένων από την Ένωση απολαβών οι οποίες δεν υπόκεινται στη φορολογική εξουσία των κρατών μελών (αποφάσεις Humblet κατά État belge, προπαρατεθείσα, σ. 543· της 24ης Φεβρουαρίου 1988, 260/86, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1988, σ. 955, σκέψη 10· της 22ας Μαρτίου 1990, C-333/88, Tither, Συλλογή 1990, σ. I-1133, σκέψη 12, και της 14ης Οκτωβρίου 1999, C-229/98, Vander Zwalmen και Massart, Συλλογή 1999, σ. I-7113, σκέψη 21).

23 Όπως προκύπτει από το σημείο 2, υπό α, του διατακτικού της προπαρατεθείσας αποφάσεως Humblet κατά État belge, το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 13 του πρωτοκόλλου απαγορεύει στα κράτη μέλη την επιβολή σε μόνιμο ή μη μόνιμο υπάλληλο της Ένωσης οποιασδήποτε φορολογικής επιβαρύνσεως έχουσας ως κύρια ή επί μέρους αιτία απολαβές καταβαλλόμενες από την Ένωση.

24 Εν προκειμένω, η κατάσταση είναι ανάλογη με αυτήν που οδήγησε στην έκδοση της προπαρατεθείσας αποφάσεως Humblet κατά État belge, δεδομένου ότι οι καταβαλλόμενες από την Ένωση απολαβές των μονίμων ή μη μονίμων υπαλλήλων της υπόκεινται, ομοίως, σε έμμεση φορολόγηση (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Humblet κατά État belge, σ. 543).

25 Συγκεκριμένα, όσον αφορά νομοθετική ρύθμιση όπως αυτή της κύριας δίκης, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο συνυπολογισμός του ποσού των καταβαλλομένων από την Ένωση απολαβών για τον καθορισμό του ανωτάτου ορίου του 85 % του συνόλου των εισοδημάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 885 V bis του CGI, αυξάνει το συνολικό ποσό των εισοδημάτων του φορολογουμένου και, κατά συνέπεια, το μέγιστο ποσό επιβολής φόρου βάσει του ISF, όπερ συνεπάγεται την αύξηση του τελικού φορολογικού συντελεστή εις βάρος του μονίμου ή μη μονίμου υπαλλήλου της Ένωσης, όπως, εξάλλου, επισήμανε το cour d'appel de Versailles στην από 27 Νοεμβρίου 2008 απόφαση, η οποία παρατίθεται στη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως.

26 Κατά συνέπεια, η εφαρμογή του άρθρου 885 V bis του CGI οδηγεί σε φορολογική επιβάρυνση έχουσα ως αποτέλεσμα την έμμεση φορολόγηση των καταβαλλομένων από την Ένωση απολαβών των φορολογουμένων, όπως διαπίστωσε το Cour de cassation στην απόφασή του, η οποία παρατίθεται στη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως.

27 Το προβληθέν στη διαφορά της κύριας δίκης από τη φορολογική αρχή στοιχείο ότι οι καταβαλλόμενες από την Ένωση απολαβές δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της βάσεως επιβολής του φόρου, αλλά μόνο στο πλαίσιο του μηχανισμού του ανωτάτου ορίου του ISF, δεν αναιρεί την ανάλυση αυτή.

28 Συγκεκριμένα, το γεγονός επιβολής εθνικού φόρου, όπως του ISF, συνυπολογιζομένων, για τον καθορισμό του τελικού ποσού, των καταβαλλομένων από την Ένωση απολαβών, οι οποίες απαλλάσσονται των εθνικών φόρων, ισοδυναμεί με έμμεση φορολόγηση των απολαβών αυτών, κατά παράβαση του άρθρου 13, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου.

29 Ομοίως, το γεγονός ότι ο μηχανισμός του ανωτάτου ορίου του ISF έχει ως σκοπό τον περιορισμό των δημευτικών αποτελεσμάτων του φόρου αυτού και την επιβολή του βάσει της πραγματικής φοροδοτικής ικανότητας του φορολογουμένου δεν αποτελεί στοιχείο ικανό να δικαιολογήσει την έμμεση φορολόγηση, κατά παράβαση του άρθρου 13, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου, των καταβαλλομένων από την Ένωση απολαβών των μονίμων ή μη μονίμων υπαλλήλων της.

30 Για λόγους ασφάλειας δικαίου, τονίζεται ότι, δεδομένου ότι οι καταβαλλόμενες από την Ένωση και φορολογούμενες από αυτήν απολαβές δεν υπόκεινται ούτε άμεσα ούτε έμμεσα σε φορολόγηση από τα κράτη μέλη και εκφεύγουν της φορολογικής κυριαρχίας των κρατών μελών, οι έχοντες τέτοια εισοδήματα απαλλάσσονται, επίσης, οποιασδήποτε υποχρεώσεως να δηλώνουν τα εισοδήματα αυτά στις αρχές κράτους μέλους.

31 Τέλος, σημειωτέον ότι κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει μηχανισμό ανωτάτου ορίου φόρου όπως ο ISF, υπό την προϋπόθεση πάντως ότι ο μηχανισμός αυτός τηρεί το δίκαιο της Ένωσης και, μεταξύ άλλων, το άρθρο 13 του πρωτοκόλλου.

32 Συνεπώς, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 13, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό εθνική ρύθμιση, όπως αυτή της κύριας δίκης, δυνάμει της οποίας συνυπολογίζονται οι καταβαλλόμενες από την Ένωση απολαβές των μονίμων και μη μονίμων υπαλλήλων της ή των πρώην μονίμων και μη μονίμων υπαλλήλων της, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων και των αποζημιώσεων λόγω οριστικής λήξεως των καθηκόντων, στο πλαίσιο του ανωτάτου ορίου φόρου όπως ο ISF.

Επί των δικαστικών εξόδων

33 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 13, δεύτερο εδάφιο, του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο προσαρτήθηκε, αρχικώς, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατόπιν, δυνάμει της Συνθήκης του Άμστερνταμ, στη Συνθήκη ΕΚ, έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό εθνική ρύθμιση, όπως αυτή της κύριας δίκης, δυνάμει της οποίας συνυπολογίζονται οι καταβαλλόμενες από την Ένωση απολαβές των μονίμων και μη μονίμων υπαλλήλων της ή των πρώην μονίμων και μη μονίμων υπαλλήλων της, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων και των αποζημιώσεων λόγω οριστικής λήξεως των καθηκόντων, στο πλαίσιο του ανωτάτου ορίου φόρου όπως ο φόρος αλληλεγγύης επί της περιουσίας.

(υπογραφές)